

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชญากรรมของพนักงานในร้านสะดวกซื้อ
ที่เปิดตลอด 24 ชั่วโมง

The Study of Opinions about The Crime of 24-hours Convenience
Stores

ธาวิน เกสรสังข์, สุวัจ ราชตวัณกุล, นันทน์ภัส วงศ์อรุณ
อาจารย์ประจำ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร
โทร 091-436-6291, อีเมล: hi_iamooa@hotmail.com

Tavin Kaesornsang, Suwat Rachatawattanakul, Nannapat Wongarun
Lecturer, Faculty of Political Science, Bangkok Suvarnabhumi University

บทคัดย่อ

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชญากรรมของพนักงานในร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชั่วโมงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและเจตคติเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมของผู้ที่ปฏิบัติงานในร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชั่วโมงเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพการวิจัยครั้งนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม (Focus Group Interview) จากกลุ่มตัวอย่าง 30 คน พนักงานที่ทำงานในร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชม. ซึ่งแยกเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการประสบเหตุอาชญากรรมและกลุ่มที่ไม่เคยประสบเหตุอาชญากรรม จากการวิจัยพบว่า สาเหตุของปัญหาอาชญากรรมส่วนหนึ่งเกิดจากสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และปัญหาเสพยาเสพติด ร้านสะดวกซื้อที่เปิดให้บริการตลอด 24 ชม. จึงเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการก่อเหตุอาชญากรรม เนื่องด้วยมีสถานะแวดล้อมที่เสี่ยงในช่วงเวลากลางคืน ดังนั้น การป้องกันเหตุอาชญากรรมนอกเหนือจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบ อย่างเคร่งครัดแล้วก็คือ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการร่วมมือกันป้องกันเหตุอาชญากรรม

คำสำคัญ: อาชญากรรม ร้านสะดวกซื้อ

Abstract

The aims of this study are to study of opinions and attitude about the crime of 24-hours convenience stores. The 30 participants were collected information by using focus group interview who had and had not experience about facing crime in

convenience stores. The result found that the causes of the crime problem are economic ,social, drug problems, therefore, convenience stores that are open 24 hours is an important goal in the crime because the environment is high risk during the night. Crime prevention, in addition to strictly follow the rules, then it is the participation of all sectors involved including the participation of the public in cooperation crime prevention.

Keyword: Crime, 24-hours convenience stores

บทนำ

จากอดีตที่ผ่านมา ณ ขณะนี้ประเทศไทยกำลังพัฒนาไปอย่างรวดเร็วจากภาคเกษตรกรรมไปสู่ภาคอุตสาหกรรมที่เรียกกันว่าประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ได้มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในหลายด้านทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และเทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้แม้ว่าก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้ามากมายก็ตาม แต่ก็มีผลกระทบทำให้เกิดปัญหาสังคมตามมาอาทิเช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาเด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ปัญหาการว่างงาน ปัญหาค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งปัญหาอุบัติเหตุต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อการเกิดปัญหาอาชญากรรมเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญปัญหาหนึ่ง สดสรวง สุธีสร (2547 : 8) ให้ความหมายว่าอาชญากรรมเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายก่อให้เกิดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินเป็นสิ่งที่น่ากลัว และร้ายแรงเป็นสิ่งที่ทุกคนไม่ต้องการเข้าไปเกี่ยวข้อง การกระทำใดๆ ก็ตามที่มีลักษณะเป็นการฝ่าฝืน หรือขัดต่อตัวบทกฎหมายที่ได้บัญญัติไว้ และผู้กระทำความผิดจะต้องได้รับการลงโทษตามตัวบทกฎหมายที่กำหนดไว้ในขณะนั้น

ปัญหาอาชญากรรมส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมโดยตรง ปัญหาอาชญากรรมเป็นปัญหาที่ร้ายแรงและเป็นอันตรายต่อสังคม มีผลต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นอย่างมาก ในปัจจุบันปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นนั้นมีมากควบคู่กับความเจริญก้าวหน้าของสังคมและเทคโนโลยี สังคมที่มีความเจริญเติบโตขึ้นเท่าใด อาชญากรรมก็เจริญเติบโตเป็นเงาตามตัว ถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมหรือเป็นปรากฏการณ์หนึ่งของสังคม อาชญากรรมในยุคปัจจุบันมีรูปแบบวิธีการต่างๆ ที่ผู้กระทำผิดทั้งหลาย ต่างคิดหาวิถีหาช่องทางหลบเลี่ยงกฎหมายพยายามร่วมกันคิดเบียดเบียนคนอื่นด้วยการรวมกลุ่มจึงทำให้อาชญากรรมเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงยากแก่การปราบปราม จากอดีตที่ผ่านมาจะมองข้ามถึงสาเหตุของการเกิดอาชญากรรม ไม่ให้ความสำคัญของปัญหาอาชญากรรมทั้งที่เป็นปัญหาการบั่นทอนการพัฒนาประเทศโดยตรง การแก้ปัญหาจึงเป็นการแก้ไขปัญหาลเฉพาะหน้า กล่าวคือการกระทำผิดที่ปรากฏขึ้นทุกวัน ตามสื่อต่างๆ ที่สื่อให้เป็นเช่น การฆ่า การข่มขืน การปล้น การค้ายาเสพติด เป็นต้น การแก้ไขปัญหาก็เกิดจะเป็นแบบวัวหายแล้วล้อมคอก จะให้ความสำคัญกับปัญหาเพียงชั่ว

ระยะหนึ่งเท่านั้น ทั้งๆที่รัฐควรทำการแก้ไขอย่างต่อเนื่องและจริงจัง อาชญากรรมเป็นตัวทำลายโครงสร้างต่างๆ ของสังคมเป็นอุปสรรคที่ทำให้ประเทศไม่เจริญ พฤติกรรมดังกล่าวไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ปัญหาอาชญากรรมจึงเป็นปัญหาใหญ่ที่ประชาชนต้องประสบและได้รับความเดือดร้อนโดยไม่มีทางแก้ ซึ่งเป็นปัญหาที่ท้าทายรัฐบาลทุกยุคทุกสมัย และเป็นปัญหาที่ทุกฝ่ายทุกหน่วยงานต้องช่วยกันแก้ไขปัญหาทุกวิถีทาง

การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นนั้นเป็นภารกิจหลักและสำคัญที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องรับผิดชอบ เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่รับผิดชอบ การสืบสวนสอบสวนคดีอาญา การให้ความคุ้มครองป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตลอดจนการรักษาความปลอดภัยและความมั่นคงของชาติ เพื่อให้ประชาชนอยู่อย่างมีความสุขสามารถดำเนินชีวิตและประกอบกิจการอยู่ได้อย่างเสรีส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติ จากวิวัฒนาการของตำรวจในระยะเริ่มแรก บุคคลที่ทำหน้าที่ตำรวจก็คือประชาชน ต่อมาภายหลังจึงได้มีการจัดตั้งตำรวจเป็นทางการเพื่อทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมขึ้นโดยเฉพาะ ตำรวจได้รับการพัฒนามาเรื่อยๆจนได้เป็นหน่วยงานหลักของสังคมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม แต่ในอดีตการพัฒนาดังกล่าวมุ่งเน้นการเสริมสร้างองค์กรตำรวจในลักษณะปิด พยายามทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้ตามลำพัง โดยไม่มีการร้องขอความร่วมมือจากประชาชนเน้นการใช้ยุทธวิธีตำรวจแบบจารีตประเพณี ซึ่งได้แก่ การตรวจท้องที่ การจัดตั้งยาม การตั้งจุดตรวจจุดสกัด และการระดมกำลังออกปราบปรามอาชญากรรม สำหรับการติดต่อสื่อสารระหว่างประชาชนเป็นการสื่อสารทางเดียวคือการประชาสัมพันธ์ จากการใช้ยุทธวิธีแบบจารีตประเพณีดังกล่าวข้างต้นปรากฏว่าการป้องกันอาชญากรรมไม่ได้ผลเท่าที่ควร ประชาชนมีความหวาดหวั่นที่จะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และได้พยายามช่วยเหลือตัวเองในเบื้องต้นดังจะเห็นได้จากการสร้างรั้ว กำแพงสูงๆ มีเหล็กดัดหน้าต่าง การที่ประชาชนให้ความร่วมมือกับตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมนั้น เป็นไปในรูปอาสาสมัครด้วยความเต็มใจของประชาชน (ชัยพรพานิชอัตรา, 2533)

อย่างไรก็ตามปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม มาตรการและแผนสำนักงานตำรวจแห่งชาติแม่บท ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2550-2554) ด้านความปลอดภัยในด้านชีวิตและทรัพย์สินที่ได้กำหนดพันธกิจในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมโดยส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์การควบคุมอาชญากรรมให้อยู่ในระดับที่ไม่กระทบต่อการดำเนินชีวิตอย่างปกติสุขของประชาชนและส่งเสริมให้มีกิจกรรมชุมชนเข้มแข็งเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมชุมชนหมู่บ้านให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม กล่าวได้ว่า ในการมุ่งให้บรรลุเป้าหมายของการลดอาชญากรรมนั้นสำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้ยุทธวิธีเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ ซึ่งยุทธวิธีเชิงรุกก็คือ การป้องกันอาชญากรรม การสร้างศรัทธาความเชื่อมั่น การ

แสวงหาความร่วมมือจากประชาชนโดยเฉพาะผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ได้ตั้งเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนและความเข้มแข็งของชุมชน โดยให้ชุมชนมีแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วมและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น นำแผนชุมชนไปใช้ประกอบการจัดสรรงบประมาณเพิ่มกิจกรรมสร้างสรรค์สังคมและบรรเทาปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการตัดสินใจและดำเนินงานตามมาตรการ

ในสถานการณ์ปัจจุบันปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมีความรุนแรงและมีหลากหลายวิธีการ ซึ่งเห็นได้จากการนำเสนอของสื่อในช่องทางต่างๆ กระทั่งร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชม. ก็ได้รับผลกระทบโดยตรงและเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการก่ออาชญากรรม จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ถือได้ว่าอาชญากรรมเป็นภัยร้ายของทุกสังคม ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายทั้งในด้านสวัสดิภาพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ในด้านความสงบเรียบร้อยของสังคมในสวนรวม ความสูญเสียและความเสียหายอันเกิดจากอาชญากรรมในด้านเศรษฐกิจและสังคมมีมูลค่ามากมายมหาศาลในแต่ละปี รวมทั้งมีผู้บาดเจ็บล้มตายเนื่องจากการก่ออาชญากรรมเป็นจำนวนมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาอาชญากรรมที่เกิดกับร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชม. ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและเป็นแนวทางด้านการเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เพื่อประชาชนได้เป็นกำลังในการร่วมกันพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชญากรรมของผู้ที่ปฏิบัติงานในร้านสะดวกซื้อ
2. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการป้องกันอาชญากรรมของผู้ที่ปฏิบัติงานในร้านสะดวกซื้อ

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาอาชญากรรมที่เกิดกับร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชม. เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในขณะที่เกิดอาชญากรรมกับร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชม. ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่เป็นเป้าหมายในการศึกษา คือ พนักงานที่ทำงานในร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชม. ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์โดยตรงในการประสบเหตุอาชญากรรมในขณะที่ปฏิบัติงานอยู่ในร้านสะดวกซื้อจำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาอาชญากรรมที่เกิดกับร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชม. คือแบบสัมภาษณ์ซึ่งทำการสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม (Focus Group Interview) เกี่ยวกับความคิดเห็นของพนักงานที่ทำงานในร้านสะดวกซื้อซึ่งมีประสบการณ์ในการประสบเหตุอาชญากรรม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม จากกลุ่มตัวอย่าง พนักงานที่ทำงานในร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชม. ซึ่งแยกเป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการประสบเหตุอาชญากรรมและกลุ่มที่ไม่เคยประสบเหตุอาชญากรรม โดยหัวข้อในการสัมภาษณ์นั้นจะอยู่ภายใต้กรอบแนวความคิดวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Content Analysis) จากเครื่องมือคือแบบสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม เกี่ยวกับการเกิดอาชญากรรมในร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชม. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำข้อมูลจากการจดบันทึก และข้อมูลจากเทปบันทึกเสียง ที่ถอดเป็นบทสนทนา มาวิเคราะห์เนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนด แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

จากข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมด้วยการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง มีการกำหนดคำถามที่แน่นอน แต่สามารถยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนได้ เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาโดยใช้วิธีการบันทึกเสียง การจดรายละเอียด เพื่อบรรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างนั้นมาทำการวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

ความคิดเห็นต่อปัญหาอาชญากรรมในปัจจุบัน

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่า การก่ออาชญากรรมมีแนวโน้มที่สูงขึ้น ซึ่งส่งผลมาจากสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ทำให้เกิดแรงจูงใจหรือเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้น

“เนื่องจากสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ปัญหาอาชญากรรมเป็นภัยคุกคามที่ใกล้ตัวมาก จากที่ได้ติดตามข่าวสารตามสื่อในช่องทางต่างๆ ก็พบเจอแต่การก่อเหตุอาชญากรรมไม่เว้นแต่ละวัน ยิ่งมีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีมีมากขึ้น ช่องทางในการก่ออาชญากรรมก็เพิ่มมากขึ้นด้วยเช่นกัน” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 1.2558. สัมภาษณ์, วันที่ 18 พฤศจิกายน)

“ในปัจจุบันนี้ มีการพัฒนาเพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในด้านต่างๆมากขึ้น ทั้งสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารที่ไร้พรมแดน แต่ในทางกลับกัน ยิ่งความเจริญมีมากเท่าไร สิ่งก็ตามมาก็คือภัยมืดที่มาจากปัญหาอาชญากรรม จากสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมใน

ทุกวันนี้ กลุ่มมิชชาชีพก็แฝงตัวอยู่ทุกที่โดยที่เราไม่ทันระวังตัว” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 2. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 18 พฤศจิกายน)

ผลกระทบจากการเกิดเหตุอาชญากรรมในร้านสะดวกซื้อที่เปิดให้บริการตลอด 24 ชม.

ผู้ให้ข้อมูลได้ให้ความคิดเห็นว่า จากเหตุอาชญากรรมที่เกิดขึ้นนั้นย่อมส่งผลกระทบต่างๆขึ้นมากมายหลายด้าน ทั้งผู้ประกอบการรวมถึงพนักงานผู้ตกเป็นเหยื่อในการก่อเหตุอาชญากรรมนั้นด้วย สิ่งที่สำคัญคือแนวทางการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดเหตุอาชญากรรม รวมถึงการที่ต้องมีการให้ความช่วยเหลือเยียวยาแก่ผู้ที่ประสบเหตุนั้น เพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจที่ดีและสามารถกลับมาทำงานหรือใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างปกติ

“แน่นอนว่า การเกิดเหตุอาชญากรรมในร้านสะดวกซื้อที่เปิดให้บริการตลอด 24 ชม. นั้นย่อมส่งผลกระทบในทางที่ไม่ดีตามมาอยู่แล้วในทุกๆ ด้าน ถึงอย่างไรการดำเนินชีวิตประจำวันนั้นก็ต้องดำเนินต่อไปด้วยเช่นกัน สิ่งที่ต้องคิดต่อหลังจากเกิดเหตุก็คือ ทำอย่างไรเพื่อที่จะไม่ให้เกิดเหตุขึ้นอีก ทำอย่างไรเพื่อที่จะให้ผู้ที่เป็นเหยื่อการก่อเหตุนั้นกลับมาใช้ชีวิตประจำวันอย่างปกติโดยเร็วที่สุด รวมถึงสภาพจิตใจด้วยเช่นเดียวกันดังนั้นการแนวทางการป้องกันเพื่อไม่เกิดเหตุอาชญากรรมจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งการให้ความร่วมมือจากทุกๆภาคส่วน เพราะปัญหาอาชญากรรมเป็นปัญหาที่มีความร้ายแรงและจึงจำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายๆด้าน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยทางร่างกาย ชีวิต และทรัพย์สินของทุกคนในสังคม ” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 1. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 18 พฤศจิกายน)

“ถ้าจะกล่าวถึงผลกระทบที่เกิดจากเหตุอาชญากรรมในร้านสะดวกซื้อแล้ว อันดับแรกก็คือผู้ประกอบการและพนักงาน แต่ถึงกระนั้นปัญหาอาชญากรรมก็เป็นภัยสังคมซึ่งก็กระทบกับสังคมโดยรวมเช่นกัน ดังนั้นการหาแนวทางป้องกันจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น อีกทั้งการที่ต้องดูแลผู้ที่ประสบเหตุก็เป็นสิ่งที่สำคัญด้วยเช่นเดียวกัน ทั้งทางด้านกำลังใจและในเรื่องของค่าตอบแทน เพื่อการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ ให้สามารถกลับมาเป็นเหมือนเดิมโดยเร็ว” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 2. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 18 พฤศจิกายน)

มาตรการที่สำคัญในการป้องกันการเกิดเหตุอาชญากรรม

ผู้ให้ข้อมูลได้ให้ความเห็นว่า อันที่จริงก็มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆเพื่อให้ปฏิบัติเป็นการป้องกันเหตุที่อาจจะเกิด แต่นอกเหนือจากนี้แล้วก็คือ ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจจัดกำลังพลคอยตรวจตราในพื้นที่รับผิดชอบเป็นระยะๆ เป็นการป้องปรามเหตุที่อาจจะเกิด อีกทั้งการร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการแจ้งข้อมูลข่าวสารอันเป็นประโยชน์ เพื่อไม่ให้เกิดเหตุอาชญากรรมขึ้น

“แนวทางหรือมาตรการในการป้องกันเหตุอาชญากรรมไม่ให้เกิดนั้น ก็คือการมีส่วนร่วมของทุกคนในสังคม โดยเฉพาะคนในพื้นที่ย่อมจะสามารถให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งความ

ร่วมมือจากทุกภาคส่วน และการสอดส่องดูแลเพื่อป้องกันและระงับเหตุจากเจ้าพนักงานตำรวจเพื่อให้ประชาชนเกิดความสบายใจ” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 1. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 18 พฤศจิกายน)

“สำหรับมาตรการที่จำเป็น เพื่อใช้ในการป้องกันเหตุอาชญากรรม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเท่าที่จะทำได้ การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน การฝึกอบรมในเรื่องของการแจ้งเบาะแสแก่เจ้าหน้าที่ การจัดอบรมเยาวชนให้เป็นเหยี่ยวข่าว อีกทั้งการกำจัดปัญหายาเสพติดภายในชุมชนให้หมดไป การจัดหน่วยลาดตระเวนในพื้นที่ต่างๆ และการติดกล้อง CCTV ในจุดที่สำคัญๆ” (ผู้ให้ข้อมูลที่ 2. 2558. สัมภาษณ์, วันที่ 18 พฤศจิกายน)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า สาเหตุของปัญหาอาชญากรรมส่วนหนึ่งเกิดจากสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และปัญหาอาชญากรรม ร้านสะดวกซื้อที่เปิดให้บริการตลอด 24 ชม. จึงเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการก่อเหตุอาชญากรรม เนื่องด้วยมีสถานะแวดล้อมที่เสี่ยงในช่วงเวลากลางคืน ซึ่งทำให้ผู้ที่ปฏิบัติงานในเวลากลางคืนเกิดภาวะเครียดเนื่องจากกลัวเหตุอาชญากรรมที่อาจจะเกิดขึ้น อีกทั้งการดูแลสุขภาพจิตใจของผู้ที่เคยประสบเหตุอาชญากรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญในการแก้ไข และดูแลให้สภาพจิตใจดีขึ้นและสามารถกลับมาใช้ชีวิตได้ตามปกติ

ดังนั้น การป้องกันเหตุอาชญากรรมนอกเหนือจากการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ อย่างเคร่งครัดแล้วก็คือ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องรวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น การใช้พนักงานผู้ขายในช่วงเวลากลางคืน ในการร่วมมือกันป้องกันเหตุอาชญากรรม และการสนับสนุนจากภาครัฐเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมความปลอดภัยให้กับประชาชน เช่น การจัดหน่วยลาดตระเวนตามพื้นที่เสี่ยง ระบบส่งสัญญาณแจ้งเหตุฉุกเฉินไปยังสถานีตำรวจ การร่วมมือกับอาสาสมัคร ตำรวจบ้านเพื่อการดูแลเรื่องความปลอดภัยมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่าสถานะแวดล้อมที่เสี่ยง และทำเลที่ตั้งที่แออัดของร้านสะดวกซื้อที่เปิดตลอด 24 ชม. นั้นมีผลต่อการเกิดเหตุอาชญากรรมมากกว่าร้านที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนที่มีคนสัญจรพลุกพล่านซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond) ของ Hischi (1969) ที่กล่าวว่า “บุคคลมีความผูกพันกับสังคมมาก อาชญากรรมเกิดน้อย บุคคลมีความผูกพันกับสังคมน้อย อาชญากรรมเกิดมาก” นอกจากนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมได้แก่ เพศ อาชีพ รายได้ และรูปแบบที่อยู่อาศัย เป็นต้น ดังนั้น ประชาชนที่เป็นสมาชิกชุดรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน (ชรบ.) หรือประชาชนทั่วไปในระดับบุคคลและครอบครัวมีความสนใจต่อการป้องกันอาชญากรรม ย่อมมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบอาชญากรรมสูง

สาเหตุที่ส่งผลต่อการเกิดเหตุอาชญากรรมนั้นมีหลายสาเหตุ ไม่ว่าจะเป็นเกิดจากปัญหาการว่างงาน สิ่งเสพติด ปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาทางครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ ความยากจน รายได้ต่ำ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการขัดเกลา ของ David Matzd ที่กล่าวว่า “พฤติกรรมอาชญากรรมเกิดจากขาดกระบวนการในการขัดเกลาในทางสังคม (Socialization)” จะเห็นว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือพฤติกรรมอาชญากรรม ถูกกำหนดโดยกลุ่มคนรอบๆข้าง หรือโดยสังคม พฤติกรรมอาชญากรรมมิใช่คุณสมบัติของผู้เป็นเจ้าของ แต่เกิดจากการที่สังคมกำหนดบุคคลต่างๆ ดังนั้นสภาวะแวดล้อมทางสังคมจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคล

แนวทางป้องกันการเกิดเหตุอาชญากรรมนั้นทำได้หลายวิธี แต่แนวทางหนึ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสังคมในปัจจุบันคือ การมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม (People's Participation) ของชัยพร พานิชอดิรา (2533)

นอกจากนี้ ประชาชนที่มีสถานภาพในชุมชนแตกต่างกัน วิธีการป้องกันปัญหาอาชญากรรมแตกต่างกัน โดยประชาชนที่มีสถานภาพในชุมชนเป็นเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำชุมชน มีวิธีการป้องกันอาชญากรรม มากกว่า ประชาชนที่มีสถานภาพเป็นสมาชิกในชุมชน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการวิจัยข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ร้านสะดวกซื้อที่เปิดให้บริการตลอด 24 ชม. นั้นมีความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุอาชญากรรม ดังนั้นสิ่งที่สำคัญก็คือ ความปลอดภัย ทั้งทางร่างกาย ชีวิต ทรัพย์สิน และอิสรภาพ ของผู้ที่ต้องปฏิบัติงานนั้น ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมดังนี้
2. ควรศึกษาข้อมูลและพิจารณาแก้ไขปัญหาอาชญากรรม โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. ควรศึกษาการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้แก่พนักงานและประชาชนทั่วไปเพื่อป้องกันปัญหาอาชญากรรม
4. ควรมีการจัดกำลังเจ้าหน้าที่ในการสอดส่องดูแล ให้กับร้านสะดวกซื้อที่เปิดให้บริการตลอด 24 ชม.
5. การควบคุมความประพฤติควรได้รับการพิจารณานำมาใช้ เพื่อช่วยให้ผู้กระทำความผิดได้กลับกลายเป็นคนดี และไม่กระทำความผิดซ้ำอีก
6. มาตรการของภาครัฐในการช่วยเหลือและเยียวยา สำหรับผู้ประสบเหตุอาชญากรรม

7. การบัญญัติกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย รวมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมในปัจจุบัน

บรรณานุกรม

- ชัยพร พานิชอัตรา. (2533). **ความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมในเขตอำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก**. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรมบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณรงค์ ทรัพย์เย็น และ ธงชาติ รอดคลองตัน. (2551). **คู่มือตำรวจเล่มที่ 6 หมวดวิชาป้องกันปราบปรามอาชญากรรม**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ.
- นวลจันทร์ ทศนชัยกุล. (2548). **การป้องกัน: การอาชญากรรม ควบคุม**. พิมพ์ครั้งที่ 2.นนทบุรี : พรทิพย์การพิมพ์.
- ประธาน วัฒนาวาณิช. (2546). **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชญาวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทโพธิ์พริ้นติ้งจำกัด.
- สุดสงวน สุธีสร. (2545). **รวมศัพท์อาชญาวิทยา (Glossary in Criminology)**. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อักษรกิจ.
- Hirschi, T. (1969). **Causes of delinquency**. Transaction Publishers 2002 edition. Berkeley: University of California Press